

Уводна ријеч првог замјеника високог представника Родерика В. Мура на конференцији “Сузбијање корупције у Босни и Херцеговини”

Сарајево, 12. јуна 2012.

На почетку желим да захвалим Центру за демократске студије и Центру за истраживачко новинарство што су израдили Извјештај о процјени корупције.

Желим да одампризнање овим двјема невладиним организацијама за њихову активну улогу у борби против корупције. Нарочито ми је драго што овдје видим представнике Центра за демократске студије, организације са којом сам блиско сарађивао током готово шест година свога рада у Бугарској.

Извјештај упозорава на забрињавајуће трендове. На примјер, алармантно је да већина грађана вјерује да је током посљедњих година дошло до пораста корупције.

Осим тога, извјештај указује и на широко присутан цинизам: грађани у Босни и Херцеговини вјерују да су јавни службеници склони корупцији – и виде веома мало доказа да је правосудни систем способан или спреман да затвори корумпиране особе иза решетака.

Морам да кажем да су моја властита искуства у овој земљи у складу са овим закључком.

Стално и изнова, грађани широм ове земље ми показују свој скептицизам, јер сумњају да моћни, корумпирани званичници – управо они људи који би требало да их штитеи да њима служе –

овдје могу бити кажњени.

Осим тога, тај извјештај наводи статистику која потврђује ова опажања. То се односи на недавно истраживање које показује да је мање од трећине наводних случајева корупције било истражено како треба чак и након медијског експонирања. Извјештај описује “изненађујући мањак случајева против политичара на високом нивоу или кључних актера организованог криминала”.

А чак и када би случајеви доспјели до суда, резултати су били разочаравајући. Трећина од готово 1500 судских предмета у области корупције у посљедњих пет година је резултирала ослобађајућим пресудама, а казне су у већини преосталих случајева биле или суспендоване или смањене на новчане казне. Супротно томе, федерални тужиоци у мојој земљи доносе осуђујуће пресуде у отприлике 90% случајева против корумпираних службеника. Казне су често строге.

Ова ситуација је лоша, али вјерујем да се може промијенити.

Заправо, извјештај наглашава да су механизми потребни за борбу против корупције већ на снази у Босни и Херцеговини.

Оно што недостаје је политичка воља за кориштење тих механизма.

Иницијативе које не доводе до видљивих резултата само доприносе циничном мишљењу да је корупција неизбјежан дио живота у БиХ. Руководство земље не смије показати нимало толеранције за корупцију – и само мора бити узор таквом понашању. Лидери морају увести антикорупцијске мјере са чврстом намјером.

И што је најважније, политичке, полицијске и правосудне институције морају демонстрирати своју вољу и способност да строго казне – укључујући и затворском казном – корумпиране јавне службенике, без обзира на положај, припадност или име.

Да би се омогућиле такве радикалне промјене, вјерујем да

грађани, невладине организације и медији морају постати много активнији. Они морају захтијевати да њихове владе покажу поштено и транспарентно вођство. Они морају захтијевати да полиција, тужиоци и судови казне оне који одступе од ових вриједности.

То се десило у другим земљама. То се може десити и овдје.

Хвала вам.